

تأثیر اشتغال بر سبک زندگی زنان شاغل

مریم بیرانوند

کارشناس ارشد علوم اجتماعی

سرشناسه	:	بیرانوند، مریم، ۱۳۵۳ -
عنوان و نام پدیدآور	:	تاثیر اشتغال بر سبک زندگی زنان شاغل / مریم بیرانوند.
مشخصات نشر	:	تهران: فرهوش، ۱۳۹۷.
مشخصات ظاهری	:	۱۴۶ص.
شابک	:	۹۷۸-۶۰۰-۴۹۵-۲۸۶-۶
وضعیت فهرست نویسی	:	فیبا
موضوع	:	زنان شاغل
موضوع	:	Women employees
موضوع	:	زنان شاغل -- روابط خانوادگی
موضوع	:	Women employees -- Family relationships
موضوع	:	زنان -- اشتغال
موضوع	:	Women -- Employment
رده بندی کسره	:	۱۳۹۷ ت ۲۹۶/۱۸۲/۵۶ HD۶
رده بندی دیو	:	۳۳۱/۴۰۳۵
شماره کتابشناسی ملی	:	۵۱۹۰۳۶۱

تاثیر اشتغال بر سبک زندگی زنان شاغل

مریم بیرانوند

ناظر فنی: ناهید ایرانشاهی

صفحه آرا: رضا کاوه

طراح جلد: جواد سلگی

نوبت چاپ: اول - بهار ۱۳۹۷

تیراژ: ۱۰۰۰ جلد

قیمت: ۱۲۰،۰۰۰ ریال

کلیه حقوق چاپ و نشر مخصوص و محفوظ ناشر است

آدرس: میدان انقلاب، ضلع جنوب شرقی، ساختمان مترجمان، پلاک ۱۷، طبقه ۱ و طبقه ۲

نمایشگاه و فروشگاه مرکزک: میدان انقلاب، روبه روی درب اصلی دانشگاه تهران، ساختمان پارسا، پلاک ۲۶ طبقه - ۱

شماره تماس: ۰۹۱۰۷۸۹۲۷۴۷ و ۰۶۶۹۳۱۶۶۹، ۰۶۶۴۶۰۹۳۶؛ دورنگار: ۸۹۷۸۴۵۵۸

وبسایت: www.farhooshpub.com

فهرست مطالب

۷	پیش گفتار.....
۱۱	فصل اول: حدود اشتغال زنان در جامعه
۱۱	تعریف و حدود اشتغال زنان در جامعه.....
۱۷	تعریف و مولفه های سبک زندگی زنان شاغل.....
۱۸	مولفه های سبک زندگی زنان شاغل.....
۱۸	تغییر در روابط اجتماعی و مسائل خانوادگی.....
۱۸	تغییر در هویت اقتصادی.....
۱۹	تغییرات و تعارضات نقش.....
۲۰	تمایز و منزلت.....
۲۱	فصل دوم: بررسی سبک زندگی از دیدگاه جامعه شناسی و روانشناسی
۲۱	مبانی نظری جامعه شناختی سبک زندگی.....
۲۷	مبانی نظری روان شناختی سبک زندگی.....
	رابطه متغیر های پژوهش با رویکردهای نظری سبک زندگی از منظر نظریه پردازان
۳۱	جامعه شناسی.....
۳۳	فصل سوم: بررسی تحقیقی وضعیت اشتغال بر سبک زندگی زنان
۳۳	تعریف مفهومی شغل.....
۳۳	تعریف مفهومی سبک زندگی.....
۳۴	توصیف متغیر های زمینه ای پژوهش.....

۶۳	 فرضیه صفر و آماری
۶۷	 سخن پایانی
۶۹	 منابع و مآخذ
۷۳	 ضمیمه: اسناد تجزیه و تحلیل های کامپیوتری با استفاده از نرم افزار spss

www.ketab.ir

پیش گفتار

زنان به عنوان انسان هماره مثر و تلاشگر نیمی از جمعیت و جامعه انسانی را تشکیل می‌دهند. در نمونه تحقیقی برابر آخرین سرشماری مرکز ایران تعداد آنها ۱۷۸۲۸۹ نفر است. این در حالی است که قابلیت ها، توانه‌های مای زنان در داخل محیط خانواده و بیشتر بخش های جامعه اعم از اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی کاملاً مشهود و غیر قابل انکار است. به طوری که با گذشت زمان و با تحولات فردی، تمدن و تکنولوژی حضور زنان در جامعه به دلایل گوناگون استقلال مالی، زندگی مستقل، کسب نوعی آزادی فردی، کسب ایمنی بیشتر و... رشد چشمگیر یافته است. از سوی دیگر نهادهای جامعه به تخصص های مختلف باعث شده است تا قابلیت ها و پتانسیل ها نهفته در زنان شکوفایند و به آنان به عنوان بخش از جمعیت فعال اقتصادی کشور نگریسته شود. لذا با استقرار زنان در موقعیت های اجتماعی و با بهره مندی آنان از سرمایه های اقتصادی و فرهنگی جامعه سبک زندگی و نیز ذوق و سلیقه های گوناگون در میان زنان امری اجتناب ناپذیر شده است.

شغل از مهم ترین عوامل سازنده پایگاه اجتماعی - اقتصادی فرد بوده و در تثبیت هویت اهمیت بالایی می یابد. (رابرتسون، ۱۳۸۵، ۹۱، نقل از طاهره هوشنگی، ۱۳۹۳) دور کیم اشتغال را کالایی اجتماعی و اخلاقی می داند که مفهوم زندگی و موقعیت فرد را مشخص

می کند. از این رو اشتغال هم از بعد ویژگی ها و خصوصیات عینی هم از بعد مولفه های ذهنی - نگرشی نوع ارزیابی، نگرش و رفتار می تواند سبک زندگی فرد را دست خوش تغییر قرار دهد. (طاهره هوشنگی، ۱۳۹۳) به طور کلی زنان به دلایلی چند اشتیاق بیشتری به کار کردن نشان می دهند. عوامل اقتصادی معمولاً مهم ترین است. زنان برای جبران کمبود در آمد خانواده و بالا بردن قدرت خرید خانواده برای کسب نوعی آزادی فردی و استقلال و یا به عنوان عاملی برای آینده خود و یا خانواده شان کار می کنند. اگر چه عوامل دیگری نیز موثر است که می تواند آن عوامل را چنین بر شمرد: کار کردن به جای در خانه بودن، کسب استقلال، علاقه به کار یا بر آورد خواست های شخصی، به نظر می رسد انگیزه های زنان از اشتغال بین دو بخش اسبزه های مادی و غیر مادی بر حسب اهداف جامعه و موقعیت اجتماعی و اقتصادی زن تعیین می شود هر قدر اهداف جامعه متعالی باشد انگیزه های غیر مادی قوی تر بوده و بر انگیزه های مادی غلبه می یابد. (سفیری و جعفر نژاد، ۱۳۸۱، ص ۱۳۴).

سبک زندگی عبارت است از طیف رفتاری آن که اصل انسجام بخش بر آن حاکم است عرصه ای از زندگی را تحت پوشش دارد و در میان گیری از افراد جامعه، قابل مشاهده است اما الزاماً برای همگان قابل تشخیص نیست (فانانی، ۱۳۰۲، ۸۳ نقل از سفیری و جعفر نژاد، ص ۷۸، ۱۳۸۱).

در نهایت می توان گفت که سبک زندگی، زاینده انتخاب های مردم در میان محدودیت های ساختاری است که آنها را فرا گرفته است (سفیری و جعفر نژاد، ص ۷۸، ۱۳۸۱).

سبک زندگی راه و روشی است که فرد در زندگی پی می گیرد و یا به تعبیر گیدنز کردارهایی است که به جریان عادی زندگی روزمره تبدیل شده است. (گیدنز، ۲۰۰۰، نقل از طاهره هوشنگی، ۱۳۹۳) سبک زندگی سازه ای چند بعدی است که شامل مولفه های سلامت جسمانی، ورزش و تندرستی، کنترل وزن و تغذیه پیش گیری از بیماری ها، سلامت روان شناختی، سلامت معنوی، سلامت اجتماعی، اجتناب از داروها، مواد مخدر، الکل و پیش گیری از حوادث و سلامت محیطی می باشد. (علی و دیگر همکاران ۱۳۸۸)

اشتغال زنان در بیرون از خانه، سبک زندگی متفاوتی را نسبت به زنان خانه دار پیش روی آنان قرار می دهد و از سویی آنان را با چالش های جدیدی رو به رو می سازد. اشتغال زنان زندگی زن را که با ابعاد دیگر زندگی پیوند می یابد تحت تاثیر قرار می دهد. زنان شاغل نسبت به زنان غیر شاغل دارای فرصت ها و موقعیت های جدیدی بوده و سلاقی و علایق و نیازهای متفاوتی می یابند و البته از سویی با تعارض ها و چالش های جدیدی نیز رو به رو هستند این ابعاد می تواند در برگیرنده روابط اجتماعی، سرمایه اقتصادی، مصرف، روابط درون خانوادگی، سبک فراغت، تغییرات و تعارضات نقش، تمایز و منزلت و... می باشد. (طاهره هوشنگی، ۱۹۹۳)

اشتغال زنان سبک زندگی آنان را در بعد فردی، خانوادگی، اجتماعی، اقتصادی و حتی عاطفی، تغذیه و... تغییر می دهد که هر کدام جای تحقیق دارد. (طاهره هوشنگی ۱۳۹۳)

بر اساس نظریه های جامعه شناسی دورکیم، پی یر بور دیو، گیرنز، رابرتسون، آبوت و والاس، باکاک، ویر، بوروکز و... تفاوت های متغیرهای مصرف مادی، فعالیت های فراغتی، مصرفی، سبک زندگی را تشکیل می دهند بر اساس نظریه های روان شناسی کوکرهام، هارسیون، پلاسکر، موهان و سازمان جهانی بهداشت سبک زندگی فراتر از این سه عامل بوده و تا ۱۰ متغیر گسترش پیدا کرده است.

اگر چه اشتغال توانمندی های اقتصادی، اجتماعی و سبک زنان را افزایش می دهد اما به همان نسبت که منشاء بهبود سبک زندگی و پیشرفت زنان است، از سویی چالش ها و دغدغه هایی به همراه دارد که هنوز ناشناخته هستند. (فرهنگی ۱۳۹۳)